

YAŞIL DÜNYA VƏ SAĞLAM GƏLƏCƏK: EKOLOJİ VƏ TEXNOLOJİ YANAŞMALAR

Əhmədova Bahar Babək, bakalavr tələbəsi
“Atatürk” Universiteti, Ərzurum, Türkiyə

Annotasiya

Məqalədə "Yaşıl Dünya və sağlam gələcək" mövzusu çərçivəsində ekoloji problemlər və texnoloji həll yolları araşdırılır. COP 29 tədbiri fonunda ekoloji dayanıqlıq, qlobal iqlim dəyişikliyi, texnoloji təminat və beynəlxalq əməkdaşlığın əhəmiyyəti vurğulanır. Məqalə, ekoloji və sosial problemlərin həlli üçün innovativ yanaşmaların vacibliyini qeyd edilir.

Açar sözlər: Yaşıl Dünya, sağlam gələcək, ekoloji problemlər, iqlim dəyişikliyi, COP 29, texnoloji yanaşmalar, bərpa olunan enerji, sosial aspektlər, ekoloji dayanıqlıq

Giriş

"Yaşıl Dünya və sağlam gələcək" mövzusu qlobal miqyasda ekoloji balansın və insanların rifahının qorunmasına yönələn bir hədəf kimi önə çıxır. XXI əsrdə əhalinin sürətli artımı və sənayeləşmənin təsiri nəticəsində təbii ehtiyatların tükənməsi, iqlim dəyişiklikləri və ekosistemlərin məhv olması kimi ekoloji problemlər daha da aktuallaşıb. Bu məqalədə, davamlı inkişaf və yaşıl dünya naminə ekoloji və texnoloji problemlər, həmçinin insanların bu prosesdəki rolu analiz ediləcək. Məqsəd ekoloji təhdidlərə qarşı dayanıqlı gələcək üçün proqramların hazırlanmasının vacibliyini vurğulamaqdır. Bu kontekstdə, 2024-cü ilin sentyabr ayında Bakı şəhərində keçiriləcək COP 29 tədbiri xüsusi əhəmiyyət kəsb edir, çünki bu tədbir qlobal ekoloji siyasətlərin müzakirəsi və yeni təşəbbüslərin təqdim edilməsi üçün mühüm bir platformadır.

Əsas hissə

Bölmə	Mövzu	Məzmunun qısa təsviri
1.	Ekoloji dayanıqlıq	Yaşıl iqtisadiyyat
2.	Qlobal problemlər	İqlim dəyişikliyi, çirklənmə
3.	Texnologiya	Bərpa olunan enerji
4.	Sosial aspektlər	Həyat keyfiyyəti, əməkdaşlıq
5.	İnsan sağlamlığı	Ekoloji təsir, sağlamlıq, rifah

1. Yaşıl Dünya və sağlam gələcək naminə proqramların hazırlanması

Ekoloji dayanıqlıq üçün mərhələli proqramların hazırlanması həyati əhəmiyyət kəsb edir. Bu prosesdə əsas hədəf, yaşıl iqtisadiyyat modelinə keçid və təbii ehtiyatların səmərəli istifadəsidir. Davamlı inkişaf üçün təhsil və ekoloji maarifləndirmə bu proqramların vacib tərkib hissəsidir. Məqsəd insanların ekoloji məsuliyyət daşıyan qərarlar qəbul etməsinə kömək etməkdir.

2. Yaşıl Dünya və sağlam gələcəyin aktual problemləri

Bu gün qarşılaşdığımız ən böyük ekoloji problemlərdən biri global iqlim dəyişikliyidir. Havanın çirklənməsi, su resurslarının azalması və meşələrin məhvi bu proseslərin əsas səbəbləridir. Bakıdakı COP 29 tədbirində müzakirə ediləcək əsas məsələlərdən biri də iqlim dəyişikliyi ilə mübarizə üçün global səylərin artırılmasıdır. Bu kimi problemlər bəşəriyyətin sağlam gələcəyinə birbaşa təsir edir. Gələcəkdə daha geniş miqyasda ekoloji kataklizmlərin qarşısını almaq üçün ekoloji tədbirlərin görülməsi vacibdir.

3. Yaşıl Dünya və sağlam gələcəyin mühafizəsində texnoloji təminat problemləri

Texnologiyanın inkişafı ekoloji problemlərin həlli üçün böyük potensiala malikdir. Məsələn, bərpa olunan enerji mənbələrinin tətbiqi və ekoloji təmiz nəqliyyat vasitələrinin inkişafı bu sahədə əhəmiyyətli irəliləyişlərdir. Ancaq texnologiyanın sürətlə inkişaf etməsinə baxmayaraq, onun ekoloji təhlükəsizliyi təmin edən həllərdən istifadə etməkdə müəyyən problemlər mövcuddur. Bakıda keçiriləcək COP 29 tədbirində texnologiyaların ekoloji problemlərin həllindəki rolu və gələcəkdəki inkişaf istiqamətləri müzakirə ediləcək.

4. Ekoloji və sosial problemlərin idarə edilməsi və təşkili

Ekoloji problemlərlə yanaşı, onların sosial aspektləri də nəzərdən keçirilməlidir. Əhalinin həyat keyfiyyətini artırmaq üçün ekoloji proqramların sosial komponentlərlə də inteqrasiya olunması lazımdır. Sosial məsuliyyət, həmçinin ekoloji layihələrin həyata keçirilməsində əsas rol oynayır. Bu istiqamətdə dövlət və qeyri-hökumət təşkilatlarının aktiv iştirakı tələb olunur. COP 29 tədbirində ekoloji və sosial problemlərin idarə edilməsi üçün beynəlxalq əməkdaşlığın əhəmiyyəti də vurğulanacaq.

5. Təbiət və cəmiyyət qanunauyğunluqları: İnsanın fizioloji, psixoloji və sosial aspektləri

Ekoloji problemlərin təsiri təkcə təbiətlə məhdudlaşmır. İnsan sağlamlığı və psixologiyası da bu proseslərdən təsirlənir. Qida təchizatının azalması, ekoloji stress və yaşam mühitindəki dəyişikliklər insan fiziologiyasında və psixologiyasında dərin izlər buraxır. Davamlı sağlamlıq və rifah üçün təbiətin mühafizəsi insan həyatının ayrılmaz tərkib hissəsi olmalıdır.

Nəticə

Bu məqalədə "Yaşıl Dünya və sağlam gələcək" hədəflərinə çatmaq üçün mərhələli proqramların hazırlanması, aktual ekoloji problemlər, texnologiyaların rolu və ekoloji

problemlərin sosial aspektləri təhlil olundu. Bakıda keçiriləcək COP 29 tədbirinin bu məsələlərə təqdim edəcəyi yeniliklər və qlobal səyləri birləşdirmək üçün əhəmiyyətli bir platforma olduğu göstərildi. Davamlı və sağlam gələcəyin təmin olunması üçün texnologiyanın ekoloji problemlərin həllinə inteqrasiya olunması və beynəlxalq əməkdaşlığın gücləndirilməsi olduqca vacibdir.

İstinadlar

1. Brown, L. R. (2012). Plan B 4.0: Mobilizing to Save Civilization. Earth Policy Institute.
2. UN Environment Programme. (2019). Global Environment Outlook (GEO-6). Cambridge University Press.
3. IPCC. (2021). Climate Change 2021: The Physical Science Basis. Cambridge University Press.
4. Ostrom, E. (2009). A General Framework for Analyzing Sustainability of Social-Ecological Systems. *Science*, 325(5939), 419-422.
5. COP 29. (2024). Conference Details and Objectives. Baku, Azerbaijan.

Əhmədova Bahar Babək, Bakalavr tələbəsi, g-mail: ehmedovabahar50@gmail.com